

ELKARBIZITZA ARAUDIA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

2016.eko irailaren 1etik aurrera indarrean dagoen araudia. (2019an eguneratua)

AURKIBIDEA

0.-SARRERA	3. or.
1.- IKASLEEN ESKUBIDEAK	5. or.
2.- IKASLEEN BETEBEHARRAK	8. or.
3.- ELKARBIZITZA ARAUDIA	10. or.
4.- NEURRI ZUZENTZAILEAK	16.or.
5.- JANTOKIKO ERABILERA	20.or.
6.- FUNTZIONAMENDU OROKORRERAKO ERANSKINAK	23.or.

0 SARRERA

Araudi hau, “Euskal Autonomi Erkidegoko ikastetxe ez unibertsitarioetako ikasleen eskubide eta betebeharrei” buruzko, abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren markoaren barruan (EHAA 240. zenb. – 2008ko abenduaren 16an) ulertu eta aplikatu behar da, eta gure Ikastetxeko Heziketa Proiektuan jasota dago, **Jesusen Lagundiaren Ikastetxeetako Misioaren eta Ikupenaren** espirituarekin.

MISIOA

- ✓ **Heziketa Zentro** kontzertatua gara, denei irekitakoa, **Loiolako Ignaziok** zuen, Jainkoaren, munduaren eta gizakiaren esperientzian inspiratuta, eta Jainkoaren Maitasunaren eta pertsonen arteko Maitasunaren **Berri Onaren aldarrikapenarekin** konprometituak.
- ✓ **Gure ikasleak, gure lanaren erdiguneak**, pertsona orekatuak izatea da gure xedea: beren ahalmenen arabera intelektualki jantziak, haztera irekiak, besteentzako zerbitzuan, eta gizarteak aurkezten dizkien erronkei aurre egiteko gai izango direnak.
- ✓ Heziketa lan hau familiekin eta gizartearekin **partekatzen** dugu, Euskal Herriaren eta bere kulturaren eta hizkuntzaren testuinguruan.
- ✓ Gure **kudeaketa**, erantzukidetasunean eta etengabeko hobekuntzan oinarritzen da, **etengabeko prestakuntzan diharduten langile kualifikatuekin**, eta behar bezalako baliabideak ditugularik.

IKUSPENA

- ✓ **Bermedun** ikastetxea izatea, eta bere esperientzia historikotik eta Ignazioren herentziatik, gure herriko errealitate kultural, sozial eta politikoan **konprometituta** dagoena.
- ✓ **Irekia** eta topalekua, eta **elkarrizketa eraikitzailea**.
- ✓ **Konfiantza** sortzen duena bere:
  1. **Bikaintasun akademikoagatik**:
    - Berritzailea, pedagogia aldetik
    - Zorrotza eta eroso, bakoitzaren ahalmenen garapenean -
Ikasleria eleanitzaren sustatzailea
  2. **Kudeaketa eraginkorragatik**, oinarritzen baita:
    - erantzukidetasunean
    - prozesu eta baliabide desberdinen etengabeko hobekuntzan -
finantza oreka bilatzean.
- ✓ Besteei **boluntario eta zerbitzu esperientziak** emanaz jarraitzen du pastoraltza, kultura, aisialdiko eta kirol jardueretan.

Araudi honek, beraz, **askatasuna, errespetua, tolerantzia, integrazioa, partaidetza eta kritika gaitasuna sustatu** behar ditu, besteak beste. Baina baita erantzukizuna ere, norbere ahalmenen garapenean eta besteen zerbitzura jartzeko gaitasunean.

Dokumentu honen arauak, adierazitako printzipioen zehaztapen praktikoa eta laguntza eraginkorra izatea nahi da, proposatutako helburuen lorpenerako.

Lehen hezitzaileak **gurasoak** direla jakinik eta langintza horretan gu haien lankide garela, **jakinean egon** behar dute, beraz, arautegia aplikatzerakoan (arautegiaren eta jokatzeko eraren berri emanez), berorren betetzeko moduetan, beren seme-alaben aldetik betebeharrak hausteak diren portaerak gertatzen direnean.

Gurasoak lankide izatea komeni da, neurri zuzentzaileak finkatuz, gure lehen irakaskuntza lana oztopatzen duten neska-mutilen oinarrizko gaitasun sozialak eta hiritarrak lortzeko bidean.

Ikasle guztiek dute, araudi honetan aitortutako balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita horietan heztekoa ere.

Ikasleak beren eskubideez baliatuko dira, beren betebeharren, eta hezkuntza komunitateko gainerako kideen eskubide-aitormenaren eta errespetuaren kaltetan izan gabe.

Heziketa elkarte osoak zuzengarri izan daitezkeen jokabideen ezaupidea izatea bermatzeko, ikasleei, eta baita guraso edo hauen legezko ordezkariari ere, dokumentu honen edukia gogoraraziko zaie ikasturte bakoitzaren hasieran, tutoretzaren bidez.

Ikasle guztiek dute, araudi honetan aitortutako balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita horietan heztekoa ere.

Ikasleak beren eskubideez baliatuko dira, beren betebeharren, eta hezkuntza komunitateko gainerako kideen eskubide-aitormenaren eta errespetuaren kaltetan izan gabe.

Heziketa elkarte osoak zuzengarri izan daitezkeen jokabideen ezaupidea izatea bermatzeko, **ikasleei, eta baita guraso edo hauen legezko ordezkariari ere, dokumentu honen edukia gogoraraziko zaie ikasturte bakoitzaren hasieran, tutoretzaren bidez.**

Araudi honen **helburu nagusia** honako hau da: **ikasleek beren eskubideak baliatzen eta beren betebeharrak betetzen ikasi behar duten bizikidetzaren esparrua arautzea**, gizartean eskubide osoko herritar gisa integra daitezen. Alde batetik, **bizikidetzaren positiboki** bultzatzean datza, ikastetxeek beren hezkuntza-proiektuetan gaineratu behar dituzten planekin bat etorritik .

Bizikidetzaren arautuko duen marko orokorra izanik, **beste ekimen hezitzaile askoren osagarri izateko espirituarekin eginda dago**, hala nola, **bizikidetzaren positiboa sustatzeko tutoritza arlotik bultzatzen diren jarduerak** talderen funtzionamendua era adostuan eta parte hartzailean bultzatzeko, **edota ikasleek eurek Foroaren bidez hobekuntza proposamenak egiteko bideratzen dituztenak.**

1. IKASLEEN ESKUBIDEAK

I. HEZIKETA INTEGRAL BATEN ESKUBIDEA.

1. Beren nortasunaren garapen osoa lortzen lagunduko dien **prestakuntza eskubidea**. Adibide batzuk aipatuko ditugu eskubide honek zer esan nahi duen adierazteko:
  - Prestakuntza, eskubideen eta askatasunen errespetuan, eta tolerantzian jardunez.
  - Ezaupideak, ohitura intelektualak eta lan-teknikak lortzea.
  - Ikasleen aldetik, beren kultur nortasuna aurkitzea, Euskal Herriko kide gisa.
  - Bakerako, askatasunerako eta herrien arteko lankidetzeta eta solidaritate ideien sustapenerako prestakuntza.
  - Afektibitatearen, norbere autonomiaren, auto-estimua eta besteekin harremanak izateko gaitasunaren garapena.
  - Partaidetzeta, hezkuntzaren kalitate-hobekuntzan.
2. Ikasleek eskubidea dute beren dedikazioa, ahalegina eta errendimendua aitortuak eta **objektiboki baloratuak** izan daitezten.
  - Ebaluazio irizpideak eta gutxieneko helburuak ezagutzeko eskubidea.
  - Irakasleei kalifikazioei buruzko argibideak eskatzeko eskubidea. Irakasleek ikastetxean gordeko dituzte probak, lanak eta ariketak, ikasturteko edozein unetan eskura egon daitezten, eskola garai guztian zehar eta, gero, ezohiko azken deialdiko kalifikazioen erreklamazio epea igaro bitartean.
3. **Errespetu eskubidea, beren kontzientzia askatasunarenganako eta beren uste ideologiko, erlijioso eta etikoenganako**. Eskubide hau era honetan bermatuko da:
  - Ikasleriaren manipulazio ideologikoa edo propagandazkoa saihestuko duen irakaskuntza emanez.
  - Ikasleen kritika gaitasuna sustatuz.
  - Ikastetxeko hezkuntza Proiektuaren berri emanez.
4. Beren **osotasun fisiko, psikiko eta morala errespetatua izateko eskubidea**, eta baita beren duintasun pertsonala ere, behin ere tratu umiliagarri edo iraingarrien tresna izan ez daitekeelarik.
5. Eskolaren, bokazioaren eta lanbidearen **orientazioa jasotzeko** eskubidea.

II. ESKOLA OREKATZAILE BATEN ESKUBIDEA.

1. Hezkuntzako **maila desberdinetara iristeko aukera berdinen eskubidea**: Derrigorrezkoak ez diren mailetan ez da, norberaren behar besteko probetxua edo ikasteko gaitasuna ez den beste mugarik izango.

2. **Diskriminatua ez izateko eskubidea**, jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, ahalmen ekonomikoa, maila soziala, uste politiko, moral edo erlijiosoak, edo baita ezintasun fisiko edo psikikoak direla tarteko.
3. Ikasleek hezkuntza esparruan **babes sozialerako eskubidea** dute, familiako ezbeharretan edo istripu kasuetan.

III.PARTAIDETZA ESKUBIDEA.

1. **Parte hartzeko eskubidea**, Ikastetxeko funtzionamenduan eta bizitzan, eskola jardueran eta bere kudeaketan, indarrean dauden Hezkuntza Legeen eta geure Arautegiaren arabera.
2. Talde edo Sail bakoitzaren partaidetza, **gelako Ordezkarien eta Ordezkariordekoen bidez** egiten da. Horrez gain gela bakoitzak **Ikasleen Foroan ordezkari** bina izango du, elkarbizitzarekin zer ikusi duten gaiak aztertzeko eta bideratzeko.
  - Gelako Ordezkariek eta Ordezkariordekoak, gelako ikasle guztien artetik zuzeneko eta isilpeko botoz hautatu behar dira.
  - Gelako ordezkarien egitekoak: Beren ordezkaritza, guztien onerako erabili behar dute, eta denek babestu eta errespetatu beharko dute (Ikaskide eta irakasle).

Gelako eledunak eta ordezkariak izango dira:

- Irakasleekin hitz egiteko ardura izango dute, maila orokorrean sor daitekeen edozein arazo konpontzeko.
  - Tutorearekin lankidetzan estuan arituko dira gelaren funtzionamenduaz iritziak trukatzuz.
  - Gelaren ordezkariak dira ebaluazioetan (taldeko ebaluazioetara joango dira, **DBH 3. eta 4.** mailatan).
  - Irakasleren bat faltako balitz, tutoreari edo irakasle taldeko norbaiti, bere faltaren berri emango diote irakasle-gelan.
3. Ikasturte bateko Ordezkariek eta Ordezkariordeko taldeak Ikasturteko **Ordezkariek Kontseilua** osatzen du. Kontseilu honek Koordinatzailearekin batera, ikasturteko kontseilua osatzen du.
    - Ordezkariek kontseilu hau Ikasturteko Arduradunak deitu eta zuzenduko du, ebaluazio bakoitzean behin gutxienez.
    - DBH 1. eta 2. mailako Ordezkariek Kontseiluak DBH I. zikloko Ordezkariek Kontseilua osatzen du.
    - DBH 3. eta 4. mailako Ordezkariek Kontseiluak DBH II. zikloko Ordezkariek Kontseilua osatzen du.
  4. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleek **bi ordezkari dituzte Ikastetxeko Eskola Kontseiluan**, Erakunde honi dagokion Legearen eta Arautegiaren arabera (Erakunde honen eginkizunak eta funtzionamendua jaso).
  5. Ikasleek **biltzeko eskubidea** dute, Euskal Eskola Publikoaren legearen 44. artikulua aitazten dituen laguntza neurriak jaso ditzaketan elkarteak sortuz. Elkarte hauek Ikastetxearen Gogo-oinarriak onartu beharko dituzte.
  6. Ikasleek **espresio askatasunerako eskubidea** dute, gertakari akademiko, kultural edo sozialen aurrean, **ezadostasun espresiorako aukera barne**. Ezadostasunak talde izaera duenean, ikasleen ordezkariak bideratuko dute.
    - Ezadostasun hori, erakundeek bezala hezkuntza Komunitateko kide orok merezi duten errespetuz adierazi behar da.
    - Idatzizko adierazpenaz baliatzeko, lekuaren eta unearen baimena eskatu behar zaio Koordinatzaileari.

- 7 Ikasleek **ikastetxean biltzeko aukera** izango dute, heziketa edo prestakuntza helburuak izan ditzaketen **eskola edo eskolaz kanpoko ekintza-izaera duten jardueretarako**. Horretarako, dagokion baimena eskatu beharko dute, jarduera akademikoen garapen normalean eragina izatea eragotziz, eta erakundeek eta eragina jasan dezakeen pertsona orok merezi bezalako errespetua bermatuz.

Ordezkarien eta ikasle guztien ardura izango da batzarrak eta asanbladak, errespetuz, egiaz, elkarrizketa giroan eta eraginkortasunez burutzea.

2. IKASLEEN BETEBEHARRAK

I. ERRESPETATU BEHARRA DAGO GAINERAKOEN ESKUBIDEJARDUNA.

Ikasleek Heziketa Elkarteko gainerako kideen eskubide eta askatasun-jarduna errespetatu beharra daukate.

Errespetatu behar dira, **kontzientzia askatasuna, ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoak**, eta baita Hezkuntza Elkarteko **kide guztien duintasuna, osotasuna eta intimitatea** ere, gerta daitezkeen **gatazka egoerak konpontzeko bide baketsuak bakarrik erabiliz**, ikaskideekin beti tolerantzia eta solidaritate jarrerak mantenduz, eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jarduna sustatuz.

Betebehar hau honako **eginbehar** hauetan zehazten da:

- 1 Ikasleek **ez dute erabiliko** hezkuntza elkarteko **edozein kideren aurkako irain, mehatxu edo gaizki** esateko adierazpiderik.
- 2 Ikasleek **ez dute eskola eremuan grabaketarako bitartekorik erabiliko, ikastetxeak antolatutako jarduerak horien erabilera eskatu ezean**, kasu hauetan ere, ez dute heziketa elkarteko inoren grabaketarik egingo, bere gogoz kontrara edo bere **onespenik gabe**.
- 3 **Hezkuntza Elkarteko kiderik ez da diskriminatuko**, jaiotza, arraza, sexu, ideologia, hizkuntza, kultura, erlijio edo beste ezein zirkunstantzia pertsonal edo sozialengatik.
- 4 Ikastetxeko **Heziketa Proiektua errespetatu**.
- 5 **Ikastetxeko Arautegia bete**, Arautegi honetan gure Zikloarentzat zehazten dena.
- 6 Ikastetxeak bere esku jartzen dituen **instalakuntzak, altzariak eta material didaktikoa** errespetatu eta behar bezala erabili.
- 7 Heziketa elkarteko **beste kideen jabegoak eta norberaren gauzak errespetatu** eta, testu liburuak eta gainerako material didaktikoak, erabiliak izateko baldintza egokietan mantendu. Ikasleen erantzukizuna da, instalazioetan, altzarietan edo ikastetxeko nahiz lagunen gauzetan egindako **kaltea konpontzea, nahita edo utzikeria larriz egina izan denean**. Egin behar diren konponketen gastuen kargu egingo dira, txandaka, beren gurasoak edo ordezkari legalak arduradun ordezkatzaille izango direlarik.
- 8 Aktiboki parte hartu eta lankide izan irakaskuntzaren, eskola orientazioaren eta ikastetxeko elkarbizitzaren garapenik onena laguntzeko. Hautatuak izan direneko **ordezkaritza karguak duintasunez betetzea** eskatzen du honek, denen onaren alde eta Ikastetxearen helburuen alde lan eginez.
- 9 Ikasleek, ikastetxeak ezarri dizkien **heziketa neurri zuzentzaileen** barruko ekintzak **bete** beharra daukate.

II. IKASTEKO BETEHARRA.

Ikastea ikasleen oinarrizko betebeharra da. Beren gaitasun pertsonalei eta ematen diren ezaupideei probetxua ateratzea eskatzen du, beren garapen pertsonalik onena eta prestakuntza intelektual eta profesional egokia lortze aldera.

Eginbehar orokor hau ondorengo betebeharretan zehazten da:

- 1 **Ikaslearen betebeharra da bere gaitasun guztiak albait gehien garatzeko ikastea eta ahalegina egitea.** Hain zuzen ere, duintasunez bizitzeko, elkarrekin bizitzeko eta etorkizunean laneratzeko behar diren gaitasunak lortzearren, behar adinako lana egingo du eta behar den interesez; era berean, lan intelektualerako **giro egokia sortzen eta giro horri eusten lagundu behar du**, eta bere portaerarekin ez du eragozpenik sortuko gelan.
- 2 Ikasleak behartuta daude azterketak eta ariketak egiten dituztenean zintzo jokatzera, eta, beraz, beren ahalegina eta irakasleak maila bakoitzean baimendutako liburuak nahiz materialak besterik ez dituzte baliatuko.
- 3 Ikasleek **egunero joan behar dute eskolara , puntualtasunez eta justifikatu gabeko ausentziarik izan gabe**, halaber eskolako egutegian erabakitako **jardueretan parte hartu eta ezarritako ordutegiak errespetatu** behar dituzte.. Ikasle batek absentismo esanguratsua daukala sumatzen denean, ikastetxeak, heziketa agintarien eta tokiko erakundeen jakinean ipiniko du gertakaria, eskola absentismoa errotik kentzeko, administrazio eta erakunde guztien lankidetzaz lortze aldera.
- 4 Honako hauek hartuko dira **justifikatu gabeko bertaratze-** eta puntualtasun-**hutsagatik:** ikasleak edo, ikaslea adingabea bada, **haren gurasoek edo legezko ordezkariak idazki bidez arrazoitzen ez dituztenak.** Horretarako, ikastetxean ezarritako arauen arabera onargarria den justifikazioa aurkeztu beharra dago, Dekretu honetako 13.3 eta 14.3 artikuluetan ezarritakoaren aurka joan gabe.
- 5 Irakasleak gelan ematen dituen azalpenak, arretaz entzun eta proposatzen dituen jarduerak didaktikoak egin.
- 6 Irakasleek **agindutako lanak egin.**
- 7 **Ikaskideen ikasteko eskubidearen jarduna errespetatu.**
- 8 Ikasgelan solidarioak izan, denen aprobetxamendurako aldeko giroa sortzerakoan, eta geletan jokabide aztoratzaileak saihestu.

3. ELKARBIZITZA ARAUDIA

DESEGOKIAK ETA AURKAKOAK DIREN NAHIZ BIZIKIDETZAN KALTE LARRIAK ERAGITEN DITUZTEN JOKABIDEAK ETA HORIEN ZUZENKETA

Aurreko atalean adierazitako **edozein eginbehar ez betetzea beti da, gutxienez, jokabide ezegokia**, zuzendu egin beharko dena kasu guztietan, eta elkarbizitzaren aurkako jokaeratzat edo elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokaeratzat hartuko da, bere eskubideen jardunak eta eginbeharrak betetzeak heziketa elkarteko gainerako kideei eragiten dielako. Arautegi honetan zehaztasunez jasotzen dira ikasleen eskubideak eta betebeharrak, baita jokabide desegokiak bideratzeko **neurri zutzentzaileak** ere.

Arautegi honetan **jokabide mota desberdinak** biltzen dira: **Jokabide desegokiak**, Ikastetxeko **bizikidetzaren aurkakoak** eta **bizikidetzarentzat larriki kaltegarriak** diren jokabideak. Bada, horiek **baino ezin izango dira zuzendu**.

Ikastetxeko **irakasle eta hezitzaile guztiek**, beren hezitzaile zeregina beteaz, gelan edo ikastetxeko beste instalakuntzetan egindako **jokabide ezegokiak bideratzeko aurretik adostutako eta jakinarazitako neurri zutzentzaileak aplikatu ditzakete**, eta burutu behar dituzte, **zuzenean beren ardurapean daudenean, baita eskolako edozein gune hezitzailean daudenean ere**. Eta hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren batean aurki lezakeen edozein ikasleri, eta koordinatzaile zein zuzendariarengana aurkezteko aginduko, beharrezkoa iritsiko balio, unean bertan baita ere.

Aurrez esandakoaren kaltetan izan gabe, **Zuzendariari**, edo arautegiaren arabera bere orde zagoenari **dagokio** elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren baten aurkako **neurri zutzentzaileak aplikatzeko eskumena**.

Ondoren biltzen diren **jokaerak ere zuzendu egin behar dira**, ikastetxez kanpo edo eskola-orduz kanpo gertatzen direnean, **ikastetxeak antolatutako jarduera osagarri edo eskolaz kanpokoetan gertatzen badira**. Halaber, eskola-jardunarekin kausa-ondorio harremana frogatzen den guztietan beti zuzendu beharko dira.

Ikasleria osoari exijitu ahal izango zaio **errespetuzko tratua**, heziketa elkarte osoarenganako eta baita, une jakinetan, **heziketa lanean lankide diren (begiraleak, hizlariak etab.) beste langile guztienganako** ere.

I. PUNTUALTASUNEZ ESKOLA ETA IKASTETXEAREN HEZIKETA EKITALDIETARA.

Garrantzitsua da puntualtasuna esigitzea bere alderdi hezitzaileagatik. **Irakaslea da bere gelako puntualtasunaren arduradun, eta bidezko muga barruan lortu behar du**.

Jokabide ezegokiak dira: Justifikatu gabeko puntualtasun falta, ez errepikatuak.

Ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidetzat hartuko dira: Hiruhileko berean hiru alditik gora errepikatuak diren puntualtasun faltak kasuak, betiere aurreko biak zuzendu badira, eta gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie.

Errepikatuak diren puntualtasun faltan kasuan, Tutoreari dagokio, hasiera batean, parte hartzea. Tutoreak ikaslearekin eta bere familiarekin hitz egingo du, jokabide hori zuzentzen saiatzeko, neurri zuzentzaileetara iritsi baino lehen. Gaiak izaera larriagoak hartuko balitu, klaustroari jakinaraziko dio tutoreak, eta kontsulta egingo du hartu beharreko neurriak hartzeko.

Justifikatutako puntualtasun faltan kasuan, ikasleak bere justifikazioa ekarriko du, idatziz, hutsegitea gertatu ondorengo eskola-egun bateko epean.

II. ESKOLARA ETORTZEA.

Eskolara etortzea eta Ikastetxeak antolatutako eta/edo sustatutako ekitaldietara etortzea beharrezkoa da.

Jokabide ezegokiak dira: Eskolara edo eskola jarduera osagarrietara, justifikatu gabe egindako falta ez errepikatuak.

- **Ikasle batek, edozergatik dela ere, ezingo balu aurretik ezarritako azterketa edota kalifikaziorako den jarduera batera etorri, gurasoek goizeko lehen orduan emailez edo telefonoz abisatu behar diote tutoreari.** Horrez gain komeni da irakasleari berari ere abisua ematea. Jakina, aurretik jakiterik izango balute, derrigorrez, abisu utzi beharko dute eta irakaslea ere jakinaren gainean egon behar luke.
- **Hala egingo ez balute, ikasleari ez zaio ebaluazio horretan azterketa egiteko aukerarik emango eta ebaluazio saio ostean izango luke azterketa errekupeatzeko aukera,** horrek izan ditzakeen ondorio guztiekin.

Ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidetzat hartuko dira: Hiruhileko berean hiru alditik gora errepikatuak diren faltan kasuak, betiere aurreko biak zuzendu badira, eta gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie

Eskolara ez-etortzeak irakasle bakoitzak kontrolatzen ditu, eskolara etortze orrian, eta baita puntualtasun faltak ere. Irakasle bakoitzak sinatzen du orrian eskola bakoitzaren ondoren. **Irakasleak exijitu egin behar du orria eta zer sinatzen duen jakin.**

Tutoreak arduradunarengandik jasoko du egunean eskolara etorri ez direnen orria, bera izango delarik Ebaluazio batean, eskolara ez-etortzeen kontua eramango duena, dagokion Ebaluazio saioan horren berri emanez.

Justifikatu gabeko faltatzat hartuko dira hurbileko azterketa bat prestatzeko aitzakian, edo oporren aurreko egunetan eta ondoren egiten diren hutsegiteak. Horrelakoetan, eta hutsegite hori gertatuko balitz, azterketan ez onartzea izango da emango den neurri zuzentzailea.

Ikasleren batek egun bat baino gehiago huts egingo balu, Tutoreak huts egitearen arrazoiez informatu egin behar du, familiari deituz.

III. IRAKASLEEI ETA IKASTETXEKO LANGILEEI ERRESPETUA.

Jokabide ezegokiak dira:

- Irakasleen, hezitzaileen edo agintari akademikoen esanak ez betetzea, horrekin batera, mespretxu, irain edo nahita egindako diziplina-eza ez dagoenean, eta baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileen oharrei kasurik ez egitea ere.
- Heziketa elkarteko kideen aurkako jarrera, keinu edo begirunerik gabeko hitzak.
- Ikastetxeko langileei gezurra esan edo gezurrezko informazioa ematea, heziketa elkarteko kideren bati kalte egiten ez diotenean.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Agintari akademikoei edo hezitzaile zein irakasleei egindako desobedientzia ekintzak, diziplinarik ezarekin edo adierazpen iraingarri, mespretxu, erronka edo mehatxuekin batera doazenean, edo baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileei ere.
- Ikaskideen edo heziketa elkarteko beste kideen aurkako mehatxu edo iraintzeko adierazpideak, edo baita heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako keinu edo jarrerak, zalantzarik gabe, eraso ahalegin edo mehatxu gisa uler daitezkeenean.
- Heziketa elkarteko edozein kideren aurkako eraso fisikoa, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzeko jokabidetzat har ez daitezkeenean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.

IV. IKASKIDEENGANAKO ERRESPETUA:

Jokabide ezegokiak dira:

- Ikaskideen aurkako **adeitasunik ezako jarrera**, keinu edo hitzak.
- **Ikaskideen gauzak** nahita **erabiltzea**, haien borondatearen aurka.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- **Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea**, berak aurrez berariaz adierazitako **onespenik gabe grabazio-bideak erabiliz**.
- Besteari, indarkeria fisikoa erabili gabe, berak **eskubidea** duen zerbait egitea **eragozte**a, era berean, indarkeria erabiltzera iritsi gabe, bere **borondatearen aurkako zerbait eginaraztea**.
- Jokabide ausartegiengatik arriskua sortu, **zauri fisikoak eragin ditzaketan objektuak erabiliz**.
- **Diskriminazioa suposa dezakeen edozein ekintza** edo jokabide, jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun egoera, kultura,

erlijioa, sinesmena, ideologia edo bakoitzak izan dezakeen beste edozein egoera edo zirkunstantzia dela bide.

- **Aurrez adierazitako jokabide ezegokietako baten errepikapena**, hiruhilabeteko berean hiru aldiz izateraino.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Heziketa elkarteko gainerako **kideen aurkako eraso fisikoa**, zauritzeko arrisku larriarekin.
- **Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea**, berak aurrez **berariaz adierazitakoaren kontra grabazio-bideak erabiliz**.
- **Bizikidetzaren aurkako jokabide guztiak, taldean egiten direnean** edo haien berri **nahita zabaltzen denean**, ahoz, idazki bidez, ikus-entzunezko baliabideen edo baliabide informatikoen bidez; **baita berdinen arteko tratu txarreko egoeretan parte hartzen dutenean ere**.

V. IKASTETXEKO EDO IKASKIDEEN MATERIALAREN ERRESPETUA:

Denok, irakasle nahiz ikasle, ardurak hartu behar ditugu zentzu honetan, ahal dugun ikasgela, korridore eta patio ordenatu eta txukunenak izateko, geure ekarpena eginez.

Jokabide ezegokiak dira:

- Ikastetxeko hornikuntza elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo beste edozein motatakoa, berariazko **baimenik gabe erabiltzea**.
- **Ikastetxeko** lokalak, bertako **materialak edo** heziketa elkarteko gainerako **kideen objektu eta gauzak hondatzea**, asmo txarrez izan gabe, **zabarkeria hutsez** egiten denean.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- **Jakinaren gainean edo erabilera okerragatik, kalteak eragin direnean**, ikastetxeko lokaletan, altzarietan, materialetan edo dokumentuetan, edo heziketa elkarteko gainerako kideen gauzetan, eta ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak ez direnean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- **Bandalismo ekintzetan parte hartzea** edo instalazioetan, ikastetxeko ondasunetan, bertako langileei, beste ikasleei edo hirugarrengoei kalteak eragitea.
- **Dokumentu bat edo eskola erregistro bat kaltetzea, trukitzea edo aldatzea**, nola idatzizkoan ala informatikoan, eta baita dokumentu akademikoak baimenik gabe ezkutitzea edo erretiratzea ere.

VI. JABETZAREN ERRESPETUA

Jokabide ezegokiak dira:

- Ikaskideen gauzak intentzior erabiltzea haien gogoz kontra.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Objekturen bat lapurtzea.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokaera errepikatzea eta altzariak, instalazioak edo pertsonak bortxatuz objektuak lapurtzea.

VII. IKASTETXEAREN IZAERAREKIN LOTURA DUTEN IDEIA ETA EKINTZEN ERRESPETUA.

Jokabide ezegokiak dira:

- Alderdi hauen aurka, errespetu faltazko **lehen portaera denean, garrantzi gutxikoa.**

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- **Hutsegite arina errepikatzea edo** errespetu faltazko portaera **garrantzitsua** denean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- **Hutsegite larria errepikatzea edo** errespetu faltazko portaera **oso garrantzi handikoa** denean.

VIII. LANGIROA.

Irakaslearen edo eskola-lagunen jarduera akademikoa errespetatu behar da, eta arreta eta ahalegin akademikoa erakutsi (lanak aurkeztu, geletara material egokia ekarri...).

Jokabide ezegokiak dira:

- Kalifikaziorako balio duten azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo kopiatzen uztea, edo baimendu gabeko materialak edo tresnak erabiltzea bertan.
  - Ikasle bat **azterketa kopiatzen saiatzen bada edo kopiatzen harrapatuz gero, azterketa kenduko zaio eta 0 (zero) izango du azterketa horretan. Gurasoei jakinaraziko** zaie eta jarrera desegokiei dagozkien neurri hezitzaileez gain, horrez gain, **ebaluazioko arloko nota globala “Gutxi” izango da.** Jakina, jarrerazko adierazlean ere gutxi jarriko zaio. Ikasleak errekuperatzeko aukera izango du, baina, beti ere, **ebaluazio saio ostean.**
  - **Azterketetan debekatuta dago sakelekoa klasean izatea. Era berean, debekatuta dago azterketetan smartwatch edo kanpoko komunikazioa ez baimendua bideratzen duen edozein gailu erabiltzea.**

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Azterketa ereduak edo erantzunen kopiak lapurtzea, edo baita banatu, saldu edo erostea ere.
- Nota-orria edo beste edozein dokumentu aldatzea, edo baita gurasoentzat edo legezko ordezkariarentzat diren irakasleen oharrak ez eramatea ere.
- Ikastetxeko jardueren garapen normala aldatzen duten justifikazio gabeko ekintza indibidualak edo talde mailakoak, ikaskideen ikaste eskubidea benetan oztopatzen dutenean.
- **Ikastetxean eta eskola orduetan ikus-entzunezko aparatuak eta/edo elektronikoak (mp3, gameboys, mugikorrak, ipod, smartwach...) erabiltzea.**

* Irakasleak erabilera hori galarazteko, kendu egingo dio gailua tutore edo gurasoak bila etorri arte. Salbuespen gisa, irakasleak onartu dezake aparatu hauen erabilera, beti ere ikasgelako lan tresna gisa.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Hezkuntza Komunitateko **kide guztiak dute beren irudia eta intimitatea errespetatua izateko eskubidea**. Eskubide honen aurkako edozein ekintza bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidetzat joko da.

IX. OSASUNAREN ZAINTZA.

Higienearen aurkako ekintza da, gelan, korridoreetan, eskaileretan edo ikastetxeko beste lekuetan erretzea, alkohola edota bestalako droga edo sustantzia kaltegarriak kontsumitzea. Horregatik dago Eusko Jaurlaritzako Osasun eta Hezkuntza sailak debekatua. Halaber **ezingo da inola ere halako sustantziarik eskolara ekarri.**

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Eskola orduetan, geletan janariak edo edariak hartzea, edo baita **ikastetxeko esparruan erretzea** ere.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Heziketa elkarteko kideen **osasunarentzat** eta osotasun pertsonalarentzat oso **kaltegarriak izan daitezkeen jokaeretara bultzatzea**, baita eredia emanaz ere, hala nola, **tabako, alkohol eta droga kontsumoen bidez**. Halaber **erabat debekatuta dago osasunarentzat kaltegarriak izan daitezkeen sustantziak eskolako instalakuntzetan gordetzea.**
- Zauriak eragiteko **arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea**, edo beroretan nahastea.

4. HEZIKETA NEURRI ZUZENTZAILEAK

Ikastetxeko Heziketa Elkartearen biritza ez dago irizpide arauzale baten bidez markatua, baizik **elkarbizitzak, elkarrekiko konfiantzak eta laguntasun giroak izan behar dute nagusi**. Nola **nahi** ere, ikastetxea indarrean dagoen legeriaren menpe dago eta, beraz, ekintza zuzentzaileak aipatu Dekretuan adierazitakoaren arabera aplikatuko dira. Horretarako *“Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretua aplikatzeko gida”* izango dugu erreferentzia gisara.

Dekretuan aipatzen den legez, **neurri zuzentzaileek helburu hezigarria izango dute**, batez ere, hala zuzendu behar den jokabidea egin duen ikaslearentzat, nola gainerako ikasleentzat. **Neurri zuzentzaileak hezkuntza-jardunaren baitan beteko dira, hainbat arlotako oinarritzko gaitasunak lortzen laguntzeko**, hala nola gizarte- eta **herritartasun**-arlotakoak nahiz **autonomia** eta **ekimen pertsonalaren** arlotakoak.

Ikastetxeko edozein hezitzailek eskuhartu ahal izango du ikastetxeko instalazioetan gerta daitezkeen jokabide desegokiak zuzenduz eta ikaslea ohartaraziz, haien zaintza zuzenaren pean dauden bitartean. Era berean, hezitzaileek ahozko ohartarazpena egin ahal izango diote bizikidetzaren aurkako jokabidea egiten ari den edo bizikidetzara hori larriki kaltetzen duen jokabide batean harrapatzen duen edozein ikasleri. Jarrera horien aurrean, **hezitzaileek ezarritako eskuhartze prozesua jarraitu beharko dute, eta gertakarien berri eman beharko diote berehala dagokion tutoreari edo koordinatzaileari**. Beharrezkoa izanez gero, **gertakariak** hezkuntza-zikloari eta -ikasturteari dagokion gorabeheren **erregistro-orrian jaso** beharko ditu.

2008ko eskubide eta betebeharrei buruzko dekretuaren 33. artikuluari jarraituz, jarraian jasotako **jokabideak zuzendu egingo dira ere eskola esparrutik edo ordutegitik kanpo gertatu direnean**, betiere, ikastetxeak programatutako jarduera osagarriak edo eskolaz kanpokoak egiten ari direnean, **jantokian, liburutegian** edo **garraio**-zerbitzuak erabiltzen ari direnean edo eskola-jarduerarekin kausa-ondorio harremana dagoela egiaztatzen denean.

Jokabide ezegokiak irakasleek eta tutoreek zuzenduko dituzte, ikaslearen pertsonarekiko errespetuzko eta laguntzeko harreman positiboa mantenduz, beti ere, ondorengo neurri hauetakoren bat edo gehiagoren bidez:

- Jokabide ezegoki zehatzaren eta bere ondorioen inguruko **gogoeta**.
- Jokabide ezegokiaren **aitortza**, horren ondorioz kaltetuak izan daitezkeen pertsonen aurrean.
- Ikasketa jarduerak egitea eta jokabide zuzenaren bideak **barneratzea**.
- Hondatutako materiala ordezkatzera edo **konpontzea**.
- Jokabide ezegokiarekin lotura duen eskolako **lanen bat egitea**.

Elkarbizitzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, **zuzendariak (edo berak izendatutako ordezkariaren batek)** esku hartuko luke, ondorengo jokabide hauetakoren bat edo batzuk erabil ditzake:

- Elkarbizitzaren aurkako jokabide zehatzaren eta bere ondorioei buruzko **gogoeta**, eta **zuzentzeko orientabideak**.

- **Idatzizko ohartarazpena**, bertan, tutorearen edo, bere kasuan, gaiko irakaslearen **txosten zehatza** sartuko delarik.
- **Ohartarazpena gurasoen** edo legezko ordezkarien **aurrean**.
- **Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea**, aldi baterako edo behin betirako.
- **Heziketa lanak, edo eragindako kalte materialen konponketako lanak egitea** edo beharrezkoa balitz ordaintzea, halaber, ikastetxeko jardueren hobekuntza eta garapen lanak, lan hauek elkarbizitzaren aurkako jokaerarekin zerikusia duten neurrian.
- **Ikasgai bateko edo bat baino gehiagoko eskoletara nahiz ikastetxera joateko eskubidea etetea**, ikasle adingabeen gurasoekin edo legezko ordezkoekin elkarrizketa izan arte. Neurri horrek ezin izango du hiru egun baino gehiago iraun.
- **Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea**, ez hiru hilabete baino gehiago.
- **Eskolaz kanpo izango diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea**, ez hiru hilabete baino gehiago.

Kasu guztietan ere **beharrezkoa izango da ikaslearen alde aurreko entzunaldia. Ikastetxeko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uzten denean, beharrezkoa izango da gurasoen** edo legezko ordezkarien **entzunaldia** ere.

Zuzendariak zuzendu ditzake, **ikastetxean elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak**, aurreko puntuan jasotzen diren puntuetako bat edo gehiagoren bidez, eta baita ondorengo beste hauek edozein erabiliz ere:

1. **Heziketa lanak**, edo eskolako jarduerak hobetzeko edo garatzeko izan daitezkeenak, edo eragindako kalte **materialak konpontzeko lanak eskola-orduz kanpo egitea**.
2. **Ikasgai bat edo gehiagoren eskoletara joateko eskubiderik gabe uztea, hiru egunetik hogeirako tartean**, ebaluazio jarraitua galdu gabe horregatik.
3. **Ikastetxera etortzeko eskubiderik gabe uztea hiru egunetik hogeirako epean**, izendatzen zaizkion prestakuntza jarduerak dagokion irakaslearen kontrolpean egiteko betebeharrarekin.
4. Ikastetxez kanpoko **eskolaz kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko**, edo zerbitzu jakin batzuk erabiltzeko **eskubiderik gabe uztea, ikasturtea amaitu bitartean** ere iraun dezakeelarik.

Artikulu honetako 2, 3 eta 4 apartatuetan jasotzen diren neurriak, erabil daitezke, elkarbizitzaren aurkako jokaera larriak zuzenduko ez balira 1. apartatuan adierazitakoak aplikatu arren.

Ikaslea, alde aurretik, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideengatik zuzendu behar izan bada, **behin baino gehiagotan ikasturte berean, ikaslearen matrikula beste ikastetxeren batera aldatzeko proposa diezaioke zuzendariak administrazioari**. Heziketa administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokabidea, **ikastetxeko irakasleren baten bortxa edo erasoa denean, zuzenean proposa daiteke aipatu aldaketa**, ikaslea aurrez zuzendu beharrean izan ez bada ere. **Hezkuntza administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den**.

Neurri hauek hartzeko orduan, ikaslearen jokabidean eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonal eta sozial guztiak hartu behar dira aintzat, irakasleei edo zuzendariari, ikaslearen eginbeharrak betetzearen garrantzia behar bezala ulertu eta baloratzeko balio diezaieten.

a) Zer-nolako kaltea eragiten duten jokabideek hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideen eta betebeharren egikaritzan.

b) Jokabide horiengatik edo horien ondorioz, hezkuntza-komunitateko gainerako kideek beren duintasunean edo agintean jasan duten kaltea edo jasan dezaketena.

c) Ikasleen jokabidean eragina duten inguruabar pertsonalak eta sozialak, behar bezala baloratzeko zer-nolako garrantzia duen haien betebeharren urrapenak eta 3.3. artikuluan adierazitako oinarrizko gaitasunetan izan ditzaketen gabeziak.

d) Jokabidearen ekintzak egiteko gertatu diren inguruabarrak.

Halaber, **neurri zuzentzaileak proportzionaltasunez** aplikatzen direla bermatzeko irizpideak (dekretoaren 41. artikulua) kontutan hartu beharra ikusten da, besteak beste, erantzunkizuna arintzen duten inguruabarrak edo erantzunkizuna larritzen dutenak.

Kontutan izan behar da, baita ere, eskubideen aurkako jokabideak zuzentzeko neurriak ez direla, erabakiak izan ondoren, finkoak eta mugiezinak, aukera izango baita, baldintza batzuk betez gero, neurri horiek eten, arindu edota kentzeko ere. Izan ere, bizikidetzaz arduratzen den talde eragileak, zuzendaria barne, **ahal dela, neurri zuzentzaileak ezarri aurretik, elkarbizitza planaren argira sustazen diren bide alternatibo eta hezigarriak aplikatzen saiatuko baita:** adiskidetzeara, egindako kalteraren onartzea, barkamena eskatzea, gurasoekin elkarlana eta hauen parte hartzea jarrerak zuzentzerako orduan, ikasleen konpromisua egindakoa ez errepikatzeko...azken baten, bide alternatiboak eta hezitzaileak lehenetsi behar dira.

Bestalde jokabide desegokien aurreko eskuhartzean **prozedura zehatza eta argia jarraitu behar da, tajuz bereiztuz** irakasleak eta hezitzaileak eurek bideratu ditzaketen **jokaera ez egokiak**, batetik, eta Elkarbizitza taldearen (BAT taldea ere baderitzo) eskuartzea eskatzen duten **jokaera desegoki nabarmenak edota elkarbizitza ardurak**, bestetik. Azken hauek ondo araututako prozedura eskatzen dute, batzuetan idatzizko ohiko prozedura jarraitu beharko delarik.

Hartu beharko diren gainerako izapide eta neurrietan, eta arautegi honetan jaso ez direnetan, Eusko Jaurlaritzaren, 2008ko abenduaren 16ko data duen, ikasleen eskubide eta betebeharren dekretura joko dugu.

GELATIK EGOZTEA.

Ahal dela ez da eskolatik inor egotzi behar, oso muturreko kasuetan izan ezik, kurtsoko gainerakoentzat eragozpenak eragin ditzakeelako eta ikasle berarentzat denbora galtzea delako.

Gelatik egozteak ezinbestekoa bada, kontuan izan behar da oso zigor larria eta ezohikoa dela gelatik egozteak, azkeneko irtenbidea dela, ez lehenbizikoa.

Gelatik egozteak gertatzen bada, jarduera positiboren bat edo galdutako denboraren errehabilitazioa egitea proposatuko du irakasleak.

Irakasleak, era berean, **alexian edota inzidentzia orrietan gelatik egoztearen arrazoiak idatziko ditu.**

Ikasle bat Ebaluazio berean **bi aldiz izan bada gelatik egotzia, dagokion tutoreak familiari jakinaraziko** dio.

Ebaluazio berean ikasle bat **hiru aldiz izan bada egotzia eskola-jardunetik kanpo utziko da egun baterako.**

Gelatik egozteak **behin eta berriro** gertatuko balira, elkarbizitzaren aurkakotzat edo ikastetxeko **elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat** hartuko dira.

5. JANTOKIKO ERABILERA

Jantokiak duen izaera hezitzailearengatik berebiziko garrantzia dauka ikasleen garapenerako. Batetik, ikasleak modu sano eta orekatuan elikatzeko helburua dauka, baina baditu beste hainbat helburu inportante, hala nola, osasunaren zaintzari begirako ohiturak lantzea, edota bizikidetzaren giro partehartzailea sustatzea baita, gelako dinamiketarik haratago, elkarrekin errespetuz jokatzeko eta disfrutatzekeo tartek eskaintzea ere. Beraz, balioetan hezteko gune berezia da jantokia, ikastetxean sustatzen diren balio askoren uztarketa ematen delako, errespetua, bizikidetzaren, norbere buruaren zaintza, higieena, elikadura ohitura sanoak, birziklatzea eta kontsumo arduratsua, besteak beste.

Jantokia, **ikastetxeko beste guneak bezala, gune hezitzailea da** eta ondorioz errespetuz jokatu behar da espazio honetan. Horregatik, ikasleen jokabideak errespetuzkoa eta arretatsua izan behar du uneoro, hala jantokiko nahiz patioko langileekin, nola gainerako ikaskideekin zein bertan dauden ikastetxeko gainerako langileekin. Horretarako, erabilera egokia emateko asmoz eta **elkarbizitza arauak bete daitezzen erabilpen arautegi honetan biltzen diren xedapen guztiak zaindu behar dira**. Kontutan izan behar da, halaber, jantokiaren erabilera eremuan gertatutakoak, eskola-jardunarekin kausa-ondorio harremana izaten dutela gehienetan eta horregatik zuzendu beharko dira gertatzen diren jarrera desegoki guztiak.

Egia da arauak beharrezkoak direla edozein giza talde batzen den eremutan, baina jantokiaren izaerarengatik, inon baino gehiago da beharrezkoa bertako erabiltzaile guztien lankidetzaren eta parte hartzea (ikasle, guraso, langile eta hezitzaile,...) hori baita modu bakarra zerbitzua hobetzeko eta, aldi berean, denon gustuko espazioak izatea bai jatorduan, bai jatordu osteko tartean ere.

ERABILTZAILEEN ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK

Zuzentasuna mantendu behar da kanpoko portaeran, jaterakoan eta auto-zerbitzua erabiltzerakoan. Ikastetxeko Heziketa Elkartearen bizitza ez dago irizpide arauzale baten bidez markatua, elkarbizitzak, elkarrekiko konfiantzak eta laguntasun giroak izan behar dute nagusi. Nola nahi ere, **ikastetxea, indarrean dagoen legeriaren menpe dago eta, beraz, ekintza zuzentzaileak aurretik aipatutako 2008ko dekretuan adierazitakoaren arabera aplikatuko dira**.

Gune hezitzailea den aldetik, **erabiltzaile guztiek dute araudi honetako 1.atalean eta 2.1 atalean biltzen diren eskubide, betebeharrak eta eginbeharrak guztiak**. Azpimarragarri dira bereziki, jantokiarekin lotutako betebeharrak eta oinarrizko jarraipide hauek:

1. Jantokian **denetik jan behar da**. Plater bakoitzeko errazioaren **kantitatearen erdia jan behar da gutxienez** eta plater bat errepikatzekeo, biak bukatuta egon behar dira.
2. Jantokitik kanpora ezin da jatekorik atera.
3. Begiraleen baimena behar da jantokitik ateratzeko.
4. **Garrantzitsua da eskaileretan eta jantoki inguruko giroa zaintzea**, gerta daitezkeen zarata eta garrasiak saihestu behar dira, eta ahalik eta gutxien molestazten ahalegindu behar da. Argi utzi behar da hori **ez dela baloiarekin eta tresna teknologikoekin jolasteko lekua**.
5. **Errespetatu behar dira jantokiko langileak baita jolastokiko begiraleak ere**, PERTSONA GUZTIAK, ikaskideak, eta zerbitzu hori erabiltzen duten zentroko gainerako langileak..

6. **Errespetatu behar da ilarako ORDENA eta jantokiko TXANDAK** (mailari dagokion ordutegia), eta kasu egin behar zaie begiraleek ematen dituzten jarraipiddei.
7. **GARBIA** izan. Erabili mahai-tresnak modu egokian, eta ez jolastu janariarekin edota urarekin.
8. **Bukatutakoan, JASO eta atondutako tokietan utzi erabilitako ontzi eta tresnak.** Jantokitik irten baino lehen, hartu norbere gauzak; ez utzi liburuak, arroparik edota bestelako objekturik jantokian.
9. **Eskatu begirunez**, eta izan pazientzia; itxaroten jakitea ere garrantzitsua da eta, ez ahaztu bertako langileak euren lana ahalik eta ondoen betetzean saiatzen direla.
10. **Jantoki osteko denborak araututa** daude eta oso garrantzitsua da ikasturte bakoitzari dagozkion eremuak erabiltzea jolasteko. **Begiraleei kasu egin behar zaie** eta **gogoratu** debekatuta dagoela jantoki barruan eta inguruetan portatilak eta sakeleko telefonoak erabiltzea.

DBHko araudi orokor honetan jasotakoez gain, **Jantokiak badu funtzionamendurako barne araudia, eta begiraleei dagokie horiek betearazteko erantzunkizuna.** Hauxek dira oinarritzkoenak:

<i>Hutsegite arina</i>	<i>Neurri bezitzailea</i>	<i>arduraduna</i>
<i>Plater bakoitzeko errazioaren gutxieneko kopurua ez jatea.</i>	Begiraleak ahozko ohartarazpena egingo dio eta jaten ahalegintzeko eskatu. Tarte bat emango zaie dagokien kopurua jan arte.	<i>Begiralea</i>
<i>Begiraleei edota ikaskideei errespeturik gabe hitzegitea.</i>	Ahozko ohartarazpena., jarrera zuzendu dezan eskatuz. Eta tutoreari adieraziko zaio.	<i>Begiralea eta tutorea</i>
<i>Erretiluak, mahai-tresnak, edalontziak edo janari-arrastoak mahaian uztea</i>	Mahaian utzitakoa behar bezala jasotzeko eskatuko dio begiraleak	<i>Begiralea</i>
<i>Jantokian janaria eta/edo ura botatzea</i>	Botatakoa jasotzeko eskatuko zaio	<i>Begiralea</i>
<i>Sarreran eta irteeran nabasmendua sortzea</i>	Ohartarazpena eta begiralearen aginduei kasu egin.	<i>Begiralea</i>
<i>Oibukatzea eta ingurukoak molestatzea</i>	Ahozko ohartarazpena. Lekuz aldatu.	<i>Begiralea</i>
<i>Ordutegia ez errespetatzea</i>	Ilaran azkena jartzea, eta begiraleen aginduei kasu egin.	<i>Begiralea</i>
<i>Jantoki osteko jolastorduan begiraleei eta ikaskideei errespeturik ez erakustea.</i>	Ohartarazpena eta begiraleak tutoreari adierazi.	<i>Begiralea eta tutorea</i>
<i>Jantokitik edo eskolako eremutik kanpora baimenik gabe ateratzea</i>	Falta larritzat hartuko da, eta jarrera desegokien tratera emango zaio. Jantokiko arduradunak tutoreari eta familiari mezua egun berean bidaliko die.	<i>Jantokiko arduradura</i>

Arestian aipatutako **falta arinak errepikatuko balira**, jantokiko arduradunak Alexiaren bitartez **gertakari** edo **inzidentzien berri emango die gurasoei eta tutoreari**, hutsegitea egiten den **egun berean**. Egoera horiek **jokaera desegokitzat hartuko dira** eta hiru esparru edo arlokoak izan daitezke hutsegiteak:

1. Jan beharreko gutxieneko kopuruan hutsegite errepikatua bada.
2. Jantokiaren funtzionamendu araudian arau haustea era errepikatuan denean (bi aldiz baino gehiago hiruhilabete berean)
3. Hezitzaile, eta begiraleenganako errespetu faltak nabarmen errepikatzen direnean (bi aldiz baino gehiago hiruhilabete berean)

Falta arin hauak kenduta, **jarrera desegokiak, elkarbizitzaren aurkakoak eta elkarbizitza larriki kaltetzen dutenak DBHko araudi orokor honetan jasota dauden prozeduraren arabera bideratuko dira**

Jantokiko erabileran: **Ikastetxeko irakasle, monitore eta langile guztiek**, beren hezitzaile zeregina beteaz, gelan edo ikastetxeko beste instalakuntzetan egindako **jokabide ezegokiak zuzendu ditzakete** eta zuzendu behar dituzte, zuzenean beren ardurapean daudenean, eta hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren jokabide ezegokiren batean aurki lezakeen edozein ikasleri.

Aurrez esandakoaren kaltetan izan gabe, **zuzendariari**, edo arautegiaren arabera bere ordez dagoenari **dagokio elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren baten aurkako neurri zuzentzaileak aplikatzeko eskumena**.

6. FUNTZIONAMENDU OROKORRERAKO ERANSKINAK

6.1 ORDENAGAILUAK ERABILTZEKO JARRAIPIDEAK

- **Irakasleak esango du noiz ordenagailuak piztu**, beraz, ezin dituzte gailuak euren kabuz martxan jarri.
- **Irakasleak esandakoari jarraitu beharko diote ikasleek**, berak adieraziko baitie zein aplikaziotan sartu eta zeintzuk diren saio bakoitzaren zereginak. Beraz, ikasleak agindutako aplikazioetan baino ezingo dira sartu. Beste programa edo aplikazioen baten premia izango balute (deskargak egiteko, dokumentuak berreskuratzeko,...) irakasleari baimena eskatu beharko liokete.
- **Ekipoetan ezingo dituzte**, euren kabuz, ezelango **konfigurazio aldaketarik egin** (pantailako irudia, konfigurazioa, programak, eta abar). Salbuespen moduan, edozein inzidentzia izango balute edo aldaketaren bar sartzeko beharra balute, beti adierazi beharko liokete irakasle arduradunari, berau zerbitzu teknikoarekin harremanetan jar dadin.
- Gailuetan matxura edo arazoan bat gertatuko balitz, ezarritako prozedurari jarraituko diote ikasleek. Geletan dagoen inzidentzia orria bete behar dute eta ordenagailua harreragunera jeitsi, bertan agiriaren kopia jasoko dute eta zikloko koordinatzailearengana jo behar dute, agiria entregatu eta ordezkoa emango zaie.
- Ikasleek eta haien familiak argi izan behar dute ekipoak, dena ordaindu arte, Ikastetxearenak direla; beraz, busti, apurtu edo arduragabeko erabileraren ondorioz, zerbait gertatzen bazaie ikastetxeak neurriak hartuko dituela.
- **Lapurretak** edo **desagerpenak** izanez gero, Ertzaintzan ipinitako salaketaren agiria ikastetxean aurkezteko beharra izango dute.
- Erabiltzeleek izango dute ordenagailuan dauzkaten artxiboak eta informazioa gordetzeko erantzunkizuna, behar izanez gero dagozkien kopiak eginez. Ekipoan fromatetu beharra balego, zerbitzu teknikoak ez du ardura hori bere gain hartuko.

6.2 ORDENAGAILUAK ERABILTZEKO UNEAK ETA ESPAZIOAK

Portatilak lan tresnak dira eta **iazko urtarrietik aurrera portatilak jolasorduan eta bazkal orduan takileroetan gorde behar dira. Norbaitek bazkalorduan erabili beharko balu, liburutegira joan beharko luke**, huraxe baita leku egokia lan egiteko. **Jantokian eta pasilloetan ordu horretan ez da portatila erabiliko.**

Urtarrietik aurrera martxan jarriko dugun araua horrela bideratuko dugu.

Goizeko atsedenaldia:

Ikasleek badakite ordenagailua jolasorduan takileroan gorde behar dutela, beraz ikasleren bat jolasorduan ordenagailuarekin karrajuan arituko balitz, ordenagailua hartu eta koordinatzailearen bulegoan utziko genuke ikaslearen izena post-it batean idatzita. Errekreao amaitzen denean, ikasleak koordinatzailearen bulegoan jasoko luke eta koordinatzaileak tutoreari horren berri emango dio. Ikasle bera birritan harrapatuz gero, tutoreak gurasoei gertatutakoa jakinaraziko die eta ohartaraziko die berriro harrapatuz gero, arratsaldeko

eskolak amaitzen direnean, gurasoak eurak eskolara hurbildu beharko liratekeela ordenagailua hartzen.

Bazkaltzeko orduan:

Jantokian geratzen diren ikasleek ordenagailua erabili nahi izango balute, liburutegian egin beharko lukete, beraz, ezingo dute ez korridoretan ezta patioan ere erabili. Tarte horretan baten bat harrapatuko bagenu erabilera desgokia egiten, gogoratu beharko genioke liburutegira joateko.

6.3. SAKELEKOAK ETA BESTELAKO GAILUAK ERABILTZEKO ARAUAK

1-. Ikasleek sakelekoa erabili ahal izango dute **goizeko jolasordu luzean eta bazkal orduan, jantokian ez bada (jantoki inguruko karraju eta sarbide eta eslaileretan ere ez ez, jakina).**

Denbora tarte horiek kenduta, **gainontzeko eskola ordu guztietan, telefonoak ikasle bakoitzaren takilleroan gordeta egon beharko dute. Ez da sakelekoa klasera sartu behar.**

Argi geratu behar da **ikastorduetan**, gelan eta gune hezitzaileetan (jantokia, kapera, aldagelak, eliza etab...) erabat **debekatua dagoela sakelekoa erabiltzea irakaslearen baimenarekin ez bada.**

Klaseen arteko tarteak, asteazkeneko eta ostiraleko eguerdikoak barne, ez dira jolasordutzat hartzen, eta beraz, ez dute sakelokorik erabiliko.

2-. **Erabat debekatua dago beste tresna elektronikoak ikasgelan erabiltzea** (argazki makina, bideokamera, musika tresnak, erloju adimentsuak edo smartwach-ak, etab...) irakaslearen baimenik gabe.

3-. Era berean, **erabat debekatua dago ikasle, irakasle edota zerbitzuetako pertsonen irudi eta soinuen grabazioa, irakasleren baten zuzeneko baimenarekin ez bada**, ikastetxeko edozein gunetan (aldagela, zerbitzu, jantoki edota eraikineko beste edozein gunetan, patioak barne).

NEURRI ZUZENTZAILEAK:

Kurtsoaren hasieran tutoria saio bat izango da teknologia berrien erabilera egokiaren inguruko hausnarketa burutu eta IKT-en erabilera arduratsuko jarrerak sustatu ahal izateko (Sakelekoak ere tartean).

Hezitzaile batek ikaslea baimenik gabe sakeleko zein beste tresna elektroniko bat erabiltzen ari dela erreparatuko balu:

- **Lehenengo aldiz bada**, telefonoa kendu egingo dio eta **tutorearen esku** utziko du. Egun horretako **azken ikastordua amaitzerakoan bueltatuko** dio.
- **Bigarren aldiz bada**, irakasleak telefonoa kendu egingo dio eta **tutorearen esku** utziko du. Kasu honetan **tutoreak bost egun lektibo gordeko du tresna.**

Bosgarren egunean itzuliko diolarik azken orduan. Halaber, **gurasoei jakinaraziko** die gertatutakoa.

- Hirugarrenez, bada, irakasleak telefonoa kendu egingo dio eta, tutorearen esku utziko du. Azken honek **koordinatzaileari utziko dio gailua. Koordinatzaileak familiari deitu eta indarrean dagoen araudia aplikatuko litzateke ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidetzat hartuz.** (31. Artikuluaren barruan, m atala).

6.4. TAKILAK ERABILTZEKO ARAUAK

- Ikasle bakoitzak bi giltz izango ditu eta bere ardurapean egongo dira.
- 8:15ak baino lehen lehenengo bi orduko materialak hartzea.
- Gogoratu sakeleko telefonoa takiletan gorde behar dela beren erabilera mugatuta dagoen ordu guztietan.
- 10:00etan liburu horiek gorde eta 10:30ak baino lehen goizeko beste arloetako liburuak hartzea.
- Ordenagailua deskargatuta balego, etxera eraman behar da kargatzeko. Erabiltzaile bakoitzak izan behar du horren ardura.
- Jolasorduetan eta bazkal orduan portatilak takiletan gorde beharko dira, edo bestela aldean eraman beharko dituzte etxera.
- Arratsaldean ere, 14:50ak baino lehen hartzea liburuak.
- Gelaz aldatzen direnean (laborategia, Gorputz Hezkuntza, IKT, etab) hartu ditzakete lanerako beharrezkoak diren tresnak klaseen ordutegia errespetatzen den heinean.
- Gabonetan, aste santuan eta kurtso amaieran hustuko dira takilak.

Hasieran esan dugun bezala, **Etapako araudi orokor hau 201/2018 ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretuarekin batera ulertu behar da**, eta beronen aplikazioan edozein zalantza agertuko balitz dekretura joko genuke argibide bila, azken hau baita, gure elkarbizitza planarekin batera, erreferentzia nagusia.

Honekin batera badira **Hezkuntza Sailak ikasleen oinarrizko eskubideak bermatzeko burutu dituen prokokolo eta jarraipideak**, horiek denak ikastetxean aplikatuko dira egoerak eskatuta edota edo ikasleen babes falta antzemango bagenu:

- a) *Eskola jazarpen kasuetan ikastetxeetan jarduteko gida (2015)*
- b) *Eskola jazarpen egoeretan jarduteko protokoloa aplikatzeko jarraipideak (2019)*
- c) *Hezkuntza-arloko prebentzio- eta jardun-protokoloa, gerta daitezkeen haurren eta nerabeen babesgabetasun, tratu txar, sexu-jazarpen eta sexuabusu egoeretarako (2016)*
- d) *Ziberbullying kasuetan ikastetxeetan jarduteko protokoloa (2011)*
- e) *Ikastetxeentzako protokoloa, ikasle transexualei edo arautik kanpoko genero-portaera duten ikasleei eta haien familiei laguntzeko. (2016)*

Jarraipide hauek guztiak helburu argia dute: ikastetxea elkarbizitza positiboko gune seguru eta inolako jazarpen-egoerarik gabekoa bihurtzea, eta ikasle guztiei beren garapen personal aske eta osorako laguntza ematea. Elkarbizitza karpetan daude gordeta, dokumentu honetan agertzen den etapako araudiarekin batera.